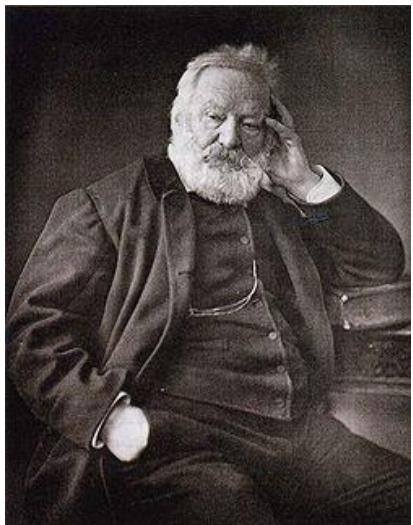

ΠΟΡΤΡΕΤΑ ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ – ПОРТРЕТЫ ФИЛЭЛЛИНОВ

Βίκτωρ Ουγκώ - Виктор Гюго

O Βίκτωρ Ουγκώ το 1884.- Виктор Гюго в 1884 г.

Ο **Βίκτωρ Ουγκώ** (γαλλικά: *Victor Marie Vicomte Hugo*) (26 Φεβρουαρίου 1802 – 22 Μαΐου 1885) ήταν Γάλλος μυθιστοριογράφος, ποιητής και δραματουργός, ο πλέον σημαντικός και προβεβλημένος εκπρόσωπος του κινήματος του γαλλικού ρομαντισμού.

Виктор Гюго (франц.: *Victor Marie Vicomte Hugo*) (26 февраля 1802 – 22 мая 1885) – французский романист, поэт и драматург, один из крупнейших и самых значимых представителей движения французского романтизма.

Ο Βίκτωρ Ουγκώ και η Ελλάδα

Ο Βίκτωρ Ουγκώ αναφορικά με το ελληνικό ζήτημα υπήρξε από τους πλέον όψιμους Ευρωπαίους διανοούμενους, που έλαβαν φιλελληνική στάση. Παρότι, όμως, εισέρχεται αργά στον κύκλο των φιλελλήνων παραμένει ο συνεπέστερος των υποστηρικτών του νεότευκτου ελληνικού κράτους.

Виктор Гюго и Греция

Говоря о греческом вопросе, следует отметить, что Виктор Гюго был одним из последних представителей плеяды европейских интеллигентов-филэллинов. Но, несмотря на то, что он довольно поздно вошел в круг филэллинов, его до пор сих считают самым последовательным из сторонников возрождения греческого государства.

 Η ελληνόφωνη εφημερίδα *Κλειώ* της Τεργέστης αποδίδει φόρο τιμής στο Βίκτωρα Ουγκώ στο φύλλο της 13ης Ιουνίου 1885.

Издаваемая в Триесте грекоязычная газета «Клио» воздает должное Виктору Гюго (выпуск от 13 июня 1885 г.).

Οι πρώτες του ποιητικές αναφορές σχετικά με τον αγώνα των Ελλήνων εμφανίζονται το 1826 με τη δημοσίευση στο γαλλικό Τύπο του ποιήματος *Ta Kεφάλια του Σαραγιού* (*Les têtes du serail*), εμπνευσμένου από την Έξοδο του Μεσολογγίου, όπου εμφανίζονται μεταξύ των 6000 κεφαλών, που είχαν αποσταλεί στο σαράγι να συνομιλούν μεταξύ τους τα τρία κεφάλια του Μάρκου Μπότσαρη, του Επίσκοπου Ρωγών Ιωσήφ και του Κωνσταντίνου Κανάρη. Το 1827 συνθέτει τα ποιήματα *Ναβαρίνο* (*Navarin*) και *Ενθουσιασμός* (*Enthusiasme*) και την επόμενη χρονιά τα *Κανάρης* (*Canaris*), *Λαζάρα* (*Lazzara*) καθώς και το περίφημο *Ελληνόπουλο* (*L' enfant*). Όλα τα παραπάνω ποιήματα περιελήφθησαν στη συλλογή *Ta Anatolítika*.

Его первые поэтические свидетельства, относящиеся к освободительной борьбе греков, датированы 1826 г., когда во французской газете была опубликована поэма «Головы в серале», вдохновленная попыткой греков прорвать осаду города Миссолонги. В поэме в аллегорической форме обыгрывается трагический исход сражения, когда 6000 голов побежденных были отправлены в султанский дворец. Основа ее сюжета – беседа трех из них, принадлежащих Маркосу Бозарису, епископу Иосифу и Константиносу Канарису, о судьбе Греции. В 1827 г. он сочиняет поэмы «Наварин», «Воодушевление», в следующем году – «Канарис», «Лазарос», а также знаменитую поэму «Греческий мальчик». Все вышеперечисленные поэтические произведения вошли в сборник «Восточные мотивы».

Στα 1829 ο κορυφαίος των Ελλήνων διαφωτιστών Αδαμάντιος Κοραής δηλώνει την αντίθεσή του προς το ρομαντικό κίνημα, του οποίου αρχηγέτης είναι ο Ουγκώ. Παρά ταύτα στην Αθήνα τα μέλη του λογοτεχνικού ρεύματος της Αθηναϊκής Σχολής στρέφονται προς το ρομαντισμό. Ο Νικόλαος Σούτσος είναι ο πρώτος που μεταφράζει ποιήματα του Ουγκώ στα 1842.

В 1829 г. корифей Греческого Просвещения Адамантиос Кораис заявил о своем несогласии с художественным движением романтизма, одним из главных представителей которого был Гюго. Несмотря на это представители литературного движения Афинской школы оказываются под сильным влиянием романтизма. В 1842 г. Николаос Суцос впервые перевел поэмы Гюго на греческий язык.

Κατά τη δεκαετία του 1850 πραγματοποιούνται αρκετές μεταφράσεις θεατρικών έργων του στην ελληνική αρχής γενομένης με το *Angelo, tyran de Padoue*, και μέσω αυτών καθίσταται γνωστός στο ελληνικό κοινό κυρίως ως δραματικός συγγραφέας. Στα 1862 έρχεται η μετάφραση των *Aθλίων* από τον Ιωάννη Ισιδωρίδη - Σκυλίτση σχεδόν αμέσως μετά την κυκλοφορία τους στα γαλλικά. Το μυθιστόρημα ενθουσίασε τους Έλληνες αναγνώστες και επηρέασε πολλούς εγχώριους λογοτέχνες.

В 1850-е гг. переведены многие его пьесы, начиная с драмы «Анжело, тиран Падуи», благодаря которым он приобретает в Греции широкую известность как писатель-драматург. В 1862 г., сразу после издания во Франции, на греческом выходит его роман «Отверженные» в переводе Иоанниса Исидоридиса – Скилициса. Этот роман производит большое впечатление на греков и оказывает влияние на многих местных писателей.

Το ενδιαφέρον του Ουγκώ για την ελεύθερη πλέον Ελλάδα φάνηκε ιδιαίτερα σε σχέση με το κρητικό ζήτημα. Το διάστημα της Κρητικής Επανάστασης του 1866 – 1869 δημοσιεύει τρεις επιστολές υπέρ των Κρητών στον ευρωπαϊκό τύπο το Δεκέμβριο του 1866, το Φεβρουάριο του 1867 και το Φεβρουάριο του 1869, παρά το γενικότερο αρνητικό για τα ελληνικά ζητήματα κλίμα της εποχής. Εκτός της συμπαράστασης προς τους Κρήτες έδειξε ενδιαφέρον και για την αρπαγή των μαρμάρων του Παρθενώνα κατηγορώντας τον Έλγιν για αυτή του την πράξη, στη βάση της αντίληψής του ότι η πολιτιστική κληρονομιά ενός λαού δεν πρέπει να γίνεται κτήμα ενός άλλου.

Интерес Гюго к уже свободной Греции особенно возрос в связи с критским вопросом. В период Великой критской революции 1866-1869 гг., несмотря на крайне неблагоприятные для греков международные условия, он опубликовал три послания к критянам в европейской печати – в декабре 1866, феврале 1867 и феврале 1869 гг.

Помимо поддержки критян, он высказал свою позицию в связи с похищением мраморных статуй Парфенона, обвинив в этом лорда Элгина. По твердому убеждению Гюго, культурное наследие одного народа не должно становиться собственностью другого.

Ο θάνατός του, τέλος, είχε μεγάλο αντίκτυπο στην Ελλάδα και στο σύνολό του σχεδόν ο ελληνικός Τύπος κάλυψε το γεγονός της απώλειας του διακεκριμένου φιλέλληνα συγγραφέα. Μάλιστα πραγματοποιήθηκαν τελετές προκειμένου να τιμηθεί ο μεγάλος νεκρός αντίστοιχες με αυτές, που έλαβαν χώρα στη Γαλλία.

Наконец, смерть Виктора Гюго вызвала большой резонанс в Греции, и о кончине этого выдающегося писателя-филэллина упомянули почти все греческие газеты. Даже его посмертное чествование было в Греции столь же масштабным, как и во Франции.

Φρανκ Χέιστινγκς - Frank Gaatinge.

Ο Φρανκ Άμπνεϋ Χέιστινγκς (αγγλικά: *Frank Abney Hastings*, 14 Φεβρουαρίου 1794-15 Ιουνίου 1828), πιο γνωστός με το εξελληνισμένο όνομα **Φραγκίσκος Αστιγκός**, ήταν Βρετανός αξιωματικός του ναυτικού και Φιλέλληνας. Συμμετείχε στη ναυμαχία του Τραφάλγκαρ αλλά εγκατέλειψε το Βρετανικό ναυτικό και έζησε στη Γαλλία για έναν χρόνο. Στις 12 Μαρτίου 1822 έφυγε από τη Μασσαλία με προορισμό την Ελλάδα και τον Απρίλιο έφθασε στην Ύδρα. Συμμετείχε σε πολλές ναυμαχίες κατά τη διάρκεια της Επανάστασης του 1821 και απέκτησε, με χρήματα του Φιλελληνικού Κομιτάτου του Λονδίνου, το δικό του πλοίο, το θρυλικό *Καρτερία*, το οποίο επάνδρωσε με μικτό πλήρωμα Ελλήνων, Βρετανών και Σουηδών. Τραυματίστηκε θανάσιμα στο Ανατολικό στις 23 Μαΐου 1828 και πέθανε στη Ζάκυνθο στις 15 Ιουνίου. Τάφηκε στον Πόρο.

Ο στρατηγός Γκόρντον, που υπηρέτησε στον πόλεμο και έγραψε την ιστορία του, αναφέρει σχετικά: Αν υπήρχε κάποιος πραγματικά χρήσιμος Φιλέλληνας αυτός ήταν ο Χέιστινγκς. Δεν πληρωνόταν, και ξόδεψε το μεγαλύτερο μέρος της περιουσίας του για να συντηρεί την *Καρτερία*. Το πλοίο του, επίσης, ήταν το μοναδικό του Ελληνικού Ναυτικού, που τηρούσε τους κανόνες της ναυτικής πειθαρχίας^[1] [2].

Франк Абни Гастиングс (14 февраля 1794 - 15 июня 1828), наиболее известный под эллинизированным именем Фрэнсис Гастиングс, был британским офицером на флоте и филэллином. Участвовал в Трафальгарской битве, и, покинув британский флот, перебрался во Францию, где прожил около года. 12 марта 1822 покидает Марсель с назначением по службе в Грецию и в апреле прибывает на остров Идра. Он участвовал во многих сражениях во время революции 1821 года и на деньги Филлэлинского Комитета в Лондоне, приобрел собственный корабль, Легендарную *Выносливость*, в составе экипажа которого были греки, англичане и шведы. 23 мая в 1828 году был смертельно ранен в местечке Анатолико и умер на острове Закинф 15 июня. Он был похоронен на острове Порос.

Генерал Гордон, служивший на войне, написал историю его жизни, в которой говорил: Если кто и был действительно золотым представителем филэллинизма, так это Гастиングс. Без материальной поддержки, он потратил большую часть своего состояния на содержание «Выносливости». Корабль также был уникальным в своем роде во всем Греческом Военном Флоте, который всегда следовал правилам военной дисциплины.

Τζωρτζ Κάνινγκ - Джордж Каннинг

Ο **Τζωρτζ Κάνινγκ** (*Georges Canning*, 11 Απριλίου 1770 - 8 Αυγούστου 1827) ήταν Βρετανός πολιτικός που διετέλεσε Υπουργός Εξωτερικών της Μεγάλης Βρετανίας και πρωθυπουργός κατά την περίοδο 10 Απριλίου-8 Αυγούστου του 1827 και φιλέλληνας.

Κληρονόμησε τον τίτλο του λόρδου από τον θείο του. Φοίτησε στο *Hyde Abbey* του Γουίντσεστερ και το 1788 συνέχισε τις σπουδές του στο πανεπιστήμιο της Οξφόρδης. Εξέδιδε, από την ηλικία των 16 ετών, τη λογοτεχνική εφημερίδα *Μικρόκοσμος*. Το 1793 έγινε μέλος της βουλής των λόρδων και διακρίθηκε για την ευγλωττία του, ενώ έγινε και ιδιαίτερος του πρωθυπουργού Ουιλιαμ Πιτ του νεότερου. Στα 1799, υποστήριξε με τον Πιτ την κατάργηση του δουλεμπορίου, ενώ τάχθηκε υπέρ του αγώνα θρησκευτικής ελευθερίας των Ιρλανδών καθολικών. Αυτό το ακανθώδες πρόβλημα ήταν ταυτόχρονα το όπλο του Τζωρτζ Κάνινγκ, που το χρησιμοποίησε ως μέσο εκβιασμού για να παραμείνει στο υπουργείο, διατηρώντας την ελπίδα του εκλογικού σώματος των Ιρλανδών για ένωση. Στις 8 Ιουλίου 1800, παντρεύτηκε την κόρη του στρατηγού John Scott Balcomie, ο οποίος είχε αποκτήσει περιουσία στην Ινδία, τότε αποικία της Βρετανίας. Το 1801 ακολούθησε τον Πιτ στην αντιπολίτευση ενώ όταν ανέλαβε ξανά την εξουσία, το Μάιο του 1804, ανέλαβε την οικονομική διαχείριση του Πολεμικού Ναυτικού.

Джордж Каннинг (11 апреля 1770 - 8 августа 1827) был британским политиком, министром иностранных дел Великобритании и премьер-министром в период с 10 апреля – по 8 августа в 1827, и филэллином.

Он унаследовал титул лорда от своего дяди. Учился в Гайд-Абби в Винчестере и с 1788 года продолжил свое обучение в Оксфордском университете. В возрасте 16 лет выпустил литературный журнал «Микрокосмос». В 1793 вошел в Палату лордов, где, отличившись своим красноречием, стал личным помощником премьер-министра Уильяма Пита Младшего. В 1799 году совместно с премьер-министром выступает за отмену рабства и призывает к религиозной борьбе за свободу ирландских католиков. Этот сложный вопрос так же явился оружием для Джорджа Каннинга, которое он использовал в качестве средства шантажа, сохранив свой пост в министерстве, не теряя надежды для ирландцев на присоединение. 8 июля 1800 года, женился на дочери генерала Джона Скотта Балкоми, который владел недвижимостью в Индии, тогдашней колонии Великобритании. В 1801 году последовав за Питом, он вступил в оппозицию. И, после своего возвращения в мае 1804 года, принял на себя управление флота.

**Το άγαλμα του Κάνινγκ στην πλατεία που φέρει σήμερα το όνομά του στην Αθήνα
Статуя Канинга на площади, которая сейчас носит свое имя в Афинах**

Το 1814 διορίστηκε πρέσβης στην Πορτογαλία, θέση από την οποία παραιτήθηκε τον επόμενο χρόνο. Τον Ιούλιο του 1817 επέστρεψε στο Ηνωμένο Βασίλειο και το 1821 διορίστηκε κυβερνήτης της Ινδίας. Το 1824 η Βρετανική κυβέρνηση υποστήριξε τον αγώνα των Ελλήνων για ανεξαρτησία από την Οθωμανική αυτοκρατορία και το 1826 ο Κάνινγκ υπέγραψε με τη Γαλλία και τη Ρωσία συνθήκη ειρήνης ανάμεσα στην Τουρκία και την Ελλάδα. Τον Απρίλιο του 1827 ο Κάνινγκ σχημάτισε κυβέρνηση και προώθησε την ανεξαρτησία της Ελλάδας, αλλά και τα αιτήματα των καθολικών Ιρλανδών, χωρίς να προλάβει να ολοκληρώσει το έργο του, καθώς πέθανε τρεις μήνες αργότερα από πνευμονία.

В 1814 году он был назначен на должность посла в Португалии, от которой он отказался в следующем году. В июле 1817 году он вернулся в Великобританию и в 1821 году он был назначен главой правительства Индии. В 1824 году британское правительство поддерживает борьбу греков за независимость от Османской империи и в 1826 году Канинг подписал с Францией и Россией мирный договор между Турцией и Грецией. В апреле 1827 сформировал правительство и способствовал продвижению независимости Греции и требований ирландских католиков. Не успев завершить свое дело, он скончался через три месяца от пневмонии.

Τζορτζ Φίνλεϊ - Джордж Финли

Ο Τζορτζ Φίνλεϊ (George Finlay) (21 Δεκεμβρίου 1799-26 Ιανουαρίου 1875), ήταν Βρετανός ιστορικός Σκωτικής καταγωγής και φιλέλληνας. Γεννήθηκε στο Φάβερσαμ του Κεντ και σπούδασε νομικά στη Γλασκώβη. Το 1821 πήγε στο Γκέτινγκεν για να συνεχίσει τις σπουδές του. Ωστόσο το βαθύ ενδιαφέρον του για τον αγώνα ανεξαρτησίας των Ελλήνων τον κέρδισε και εγκατέλειψε τις σπουδές του το 1823 για να επισκεφθεί την Ελλάδα. Τον Νοέμβριο του ίδιου έτους έφθασε στην Κεφαλλονιά, όπου τον υποδέχθηκε ο Λόρδος Βύρων. Λίγο αργότερα αποβιβάστηκε στον Πύργο, όπου αφιερώθηκε για δεκατέσσερις μήνες στην εκμάθηση της γλώσσας, της ιστορίας και των αρχαιοτήτων.

Джордж Финли (21 декабря 1799 - 26 января 1875) был британским историком шотландского происхождения и филэллином. Родился в Фавершаме графства Кент и изучал право в Глазго. В 1821 году он отправляется в Геттинген, чтобы продолжить свое обучение. Но глубокий интерес к борьбе за независимость греков одержал над ним верх и он бросает учебу в 1823 году, чтобы посетить Грецию. В ноябре того же года он прибывает на остров Кефалония, где он был принят лордом Байроном. Вскоре он переселяется в город Пиргос, где проводит 14 месяцев в изучении языка и древней истории.

Ελληνική επανάσταση

Ο Φίνλεϊ, παρόλο που σχημάτισε άσχημη εντύπωση για τους προύχοντες και τους οπλαρχηγούς, δεν έχασε τον αρχικό του ενθουσιασμό για τον σκοπό τους. Όμως εξαιτίας του γεγονότος ότι προσβλήθηκε από σφοδρό πυρετό, εξαναγκάστηκε να περάσει τον χειμώνα του 1824 και την άνοιξη του 1825 στη Ρώμη, τη Νάπολη και τη Σικελία. Κατόπιν επέστρεψε στη Σκωτία ειδικότερα στο Εδιμβούργο όπου έλαβε και το πτυχίο του στο δίκαιο. Ο ενθουσιασμός του όμως τον οδήγησε πίσω στην Ελλάδα, όπου έμεινε πλέον σχεδόν αδιάκοπα έως τον θάνατό του. Έλαβε μέρος στις ανεπιτυχείς προσπάθειες του Κόχραν και του Ρίτσαρντ Τσερτς για την ανακούφιση της Αθήνας το 1827. Όταν διασφαλίστηκε η ανεξαρτησία, αγόρασε μια έκταση στην Αττική, αλλά όλες οι προσπάθειές του για την εισαγωγή καλύτερων καλλιεργητικών συστημάτων απέτυχαν. Αφιέρωσε τότε τον εαυτό του στη συγγραφή ιστορικών έργων.

Греческая Революция

Финли, несмотря на то, что у него сформировалось плохое впечатление о старейшинах и вождях, не теряет свой первоначальный энтузиазм по поводу преследуемой им цели. Однако по причине сильной лихорадки он был вынужден провести зиму 1824 года и весну 1825 года в Риме, Неаполе и Сицилии. Затем он возвращается в Шотландию в Эдинбург, где он получает ученую степень в области права. Однако энтузиазм приводит его обратно в Грецию, где он находился вплоть до самой своей смерти. Он принимает участие в неудачных попытках Кохрана и Ричард Черча умиротворить Афины в 1827 году. После завоевания независимости Греции, он покупает себе землю в районе Аттики, где все его усилия по внедрению более эффективных систем земледелия не достигли успеха. Тогда он посвящает себя написанию исторических трудов.

Τέργα

Ανάμεσα στις πρώτες εκδόσεις του ήταν το *Ελληνικό Βασίλειο και το Ελληνικό έθνος* (*The Hellenic Kingdom and the Greek Nation*) το 1836 και το *Δοκίμιο στις τραπεζικές αρχές, εφαρμοστέες υπό του Ελληνικού κράτους* (*Essai sur les principes de banque appliqués à l'état actuel de la Grèce*) το ίδιο έτος.

Η πρώτη σειρά δοκιμίων στο μεγάλο ιστορικό έργο του ήλθε στο προσκήνιο το 1844 με το *H. Ελλάδα υπό τους Ρωμαίους* (*Greece under the Romans*). Τα ταξίδια του στην Ανατολή απέφεραν τη δημοσίευση ενός τόμου του *On the Site of the Holy Sepulchre* με σχέδιο της Ιερουσαλήμ το 1847. Το 1854 συμπλήρωσε το *Ιστορία των Βυζαντινών και Ελληνικών Αυτοκρατοριών από το 716-1453* (*The History of the Byzantine and Greek Empires from 716-1453*) το οποίο γρήγορα συμπληρώθηκε από το *Ιστορία της Ελλάδος υπό την Οθωμανική και Βενετική κυριαρχία* (*History of Greece under the Ottoman and Venetian Domination*) το 1856 και από το *Ιστορία της Ελληνικής Επανάστασης* (*History of the Greek Revolution*) το 1861 (πρώτος μεταφραστής στα Ελληνικά ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης).

Труды:

Одними из первых изданий были «Греческое государство и греческая нация» в 1836 году и «Очерк о банковских принципах, применимых в греческом государстве» того же года.

Первая серия очерков в его великом историческом труде получила известность в 1844 году благодаря его работе - «Греция под властью римлян». Путешествуя по Востоку, он публикует том «На месте Гроба Господня» с планом Иерусалима в 1847 году. В 1854 году он завершает «Историю греческой и византийской империи 716-1453г», которая вскоре дополняется «Историей Греции под турецким и венецианским господством» в 1856 году и «Историей греческой революции» в 1861 (впервые перевод был осуществлен на греческий язык писателем Александром Пападиамантисом).

Δραστηριότητες και αναγνώριση

Επιβαρυμένος από την κακή του υγεία και την πτώση της ζωτικότητάς του πέρασε τα τελευταία χρόνια της ζωής του ανανεώνοντας και αναθεωρώντας το ιστορικό του έργο. Από το 1864 έως το 1870 υπήρξε ανταποκριτής της εφημερίδας *The Times* ενώ η εμφάνισή του στις ελληνικές εφημερίδες της εποχής είχε ως αποτέλεσμα μια διακριτή επίδραση στην ελληνική πολιτική σκηνή. Το 1854 έλαβε από το πανεπιστήμιο του Εδιμβούργου τιμητική διδακτορική διάκριση (LL.D.). Πέθανε στην Αθήνα στις 26 Ιανουαρίου του 1875.

Деятельность и признание

Отягощенный плохим здоровьем и спадом жизнеспособности, Финли провел последние годы своей жизни, обновляя и пересматривая свои исторические труды. С 1864 по 1870 год он был корреспондентом газеты *Times* и его появление в греческих газетах того времени как результат имело некоторое влияние на греческую политику. В 1854 году он был удостоен Эдинбургским Университетом - почетного звания доктора юридических наук. Скончался в Афинах 26 января 1875.

Τέργα του

- George Finlay, *Greece under the Romans: a historical view of the condition of the Greek Nation*
- Finlay, *History of the Byzantine Empire From VCCXVI to MLVII*
- George Finlay, *History of Greece From its Conquest by the Crusaders to its Conquest by the Turks* Edinburgh 1861
- George Finlay, *History of Greece under Othoman and Venetian domination*
- George Finlay, *History of the Greek revolution*, 1861

- George Finlay, The Hellenic kingdom and the Greek nation, 1837

Его работы

- Джордж Финли, Греция под властью римлян: исторический взгляд на положение греческой нации
- Финли, История Византийской империи
- Джордж Финли, История Греции от завоевания крестоносцами до завоевания турками Эдинбург 1861
- Джордж Финли, История Греции под Османским и Венецианским господством.
- Джордж Финли, История греческой революции 1861 года
- Джордж Финли, Греческое государство и греческая нация, 1837

Ιωάννης-Γαβριήλ Εϋνάρδος - Джон-Габриэль Эйнард,

**Ο Ιωάννης-Γαβριήλ Εϋνάρδος,
Jean-Gabriel Eynard σε νεαρή ηλικία
Жан-Габриэль Эйнард в молодые годы**

**Ο Ιωάννης-Γαβριήλ Εϋνάρδος,
σε δαγεροτυπία του ιδίου,
το 1853, σε ηλικία 78 ετών
Джон-Габриэль Эйнард,
1853 год, в возрасте 78 лет**

Ο **Ιωάννης-Γαβριήλ Εϋνάρδος** (γαλλ.: *Jean-Gabriel Eynard*) (1775-1863) ήταν Ελβετός τραπεζίτης, φιλέλληνας, τιμημένος με τον τίτλο του ευεργέτη του ελληνικού έθνους και πρωτοπόρος φωτογράφος.

Жан-Габриэль Эйнард (1775-1863) был швейцарским банкиром, последователем филэллинизма, удостоен звания благодетель греческой нации, а также - одним из первых в мире фотографов.

Γεννήθηκε στη Λυών της Γαλλίας στις 28 Δεκεμβρίου 1775 και η οικογένειά του έγινε δεκτή στους αριστοκρατικούς κύκλους της Γενεύης το 1686. Εγκαταστάθηκε αρχικά στη Γένοβα της Ιταλίας, όπου έκανε περιουσία ως οικονομικός διαπραγματευτής και σύμβουλος τοπικών αρχόντων. Το 1810 επέστρεψε στη Γενεύη, όπου έχτισε μεγαλοπρεπές μέγαρο (το σημερινό Δημαρχείο της πόλης). Το 1814 συμμετείχε στο συνέδριο της Βιέννης, όπου γνώρισε και σχετίστηκε με τον Καποδίστρια.

Родился в Лионе (Франция) 28 декабря 1775 и его семья вошла в круг аристократии Женевы в 1686 году. Поселившись в Генуе (Италия), он сделал себе состояние в качестве финансового посредника и советника местных лордов. В 1810 году он вернулся в Женеву, где он построил великолепный особняк (нынешняя мэрия). В 1814 году принимал участие в Венском конгрессе, где он познакомился с Иоаннисом Каподистрием.

Εμπνεόμενος από αυτόν, προσχώρησε στο κίνημα του φιλελληνισμού. Κατά την επανάσταση του '21 διέθεσε τεράστια ποσά υπέρ των Ελλήνων και παρενέβη επανειλημμένα στην ευρωπαϊκή διπλωματία υπέρ τών ελληνικών δικαίων. Μετά την δολοφονία του Καποδίστρια επέδειξε προσωπικό ενδιαφέρον για την συγκρότηση της ελληνικής εθνικής οικονομίας και συνέβαλε

καταλυτικά στην ίδρυση της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, της οποίας διατέλεσε και επίτιμος διοικητής. Το 1847 αντιμετώπισε με σθένος τις υπερβολικές απαιτήσεις των Αγγλων τραπεζιτών για το δάνειό τους του 1832 προς την Ελλάδα και πλήρωσε ο ίδιος μισό εκατομμύριο χρυσά φράγκα για να τους ικανοποιήσει.

Вдохновленный его деятельностью, он присоединился к движению филлэлинизма. Во время революции 1821 года греками были затрачены огромные суммы за неоднократное вмешательство в европейскую дипломатию, выступая за греческие права. После убийства Каподистрии он проявил личный интерес в формировании греческой национальной экономики и внес свой личный вклад в создании Национального банка Греции, в котором являлся уважаемым всеми управляющим. В 1847 году, столкнувшись с проблемой неуплаты по кредиту Греции (1832 г.) Английским банкам, которые настойчиво требовали возмещения, Эйнард из своих средств выплатил полмиллиона франков золотом.

Κάρολος Φαβιέρος – Шарль Фавье

Ο **Κάρολος Φαβιέρος** (*Charles Nicolas Fabvier*) (1783-1855) ήταν Γάλλος φιλέλληνας στρατηγός και διοικητής του τακτικού στρατού της Ελλάδας κατά την Ελληνική Επανάσταση του 1821.

Шарль Фавье (1783 - 1855) был французом – филэллинном, капитаном и командиром регулярной армии Греции во время греческой революции 1821 года

Βιογραφία

Σπούδασε στην Πολυτεχνική Σχολή του Παρισιού και συμμετείχε στους Ναπολεόντειους Πολέμους. Σε ηλικία 30 ετών ήταν συνταγματάρχης, και είχε τιμηθεί με τον *Ταξιάρχη της Λεγεώνας της Τιμής* και είχε πάρει τον τίτλο του βαρόνου. Το 1809 στάλθηκε στην Κωνσταντινούπολη και το 1810 στην Περσία για να οργανώσει τον περσικό στρατό. Μετά την παλινόρθωση των Βουρβόνων, αποτάχθηκε, όπως και οι περισσότεροι αξιωματικοί του Ναπολέοντα και κατέφυγε στην Αγγλία. Το 1823 κατέβηκε στην Ελλάδα για να βοηθήσει την επανάσταση με το ψευδώνυμο *De Borel*. Επέστρεψε στην Αγγλία όπου συγκέντρωσε εθελοντές και το 1825 γύρισε στην Ελλάδα όπου ανέλαβε την διοίκηση του τέταρτου τακτικού στρατού στο Ναύπλιο.

Биография

Учился в Парижской Политехнической школе и был участником наполеоновских войн. В возрасте 30 лет имел звание полковника и был удостоен награды – «командующий Почетного легиона», получив титул барона. В 1809 он был отправлен в Константинополь, а в 1810 в Персию, чтобы организовать персидскую армию. После освобождения Бурбонов подал в отставку, как и большинство генералов Наполеона и сбежал в Англию . В 1823 отправился в Грецию, чтобы содействовать революции под псевдонимом *de Borely*. Затем он вернулся в Англию , где собрал добровольцев и в 1825 он вернулся в Грецию, где принял на себя командование четвертой регулярной армии в городе Навплион.

Στις αρχές Αυγούστου του 1826 έλαβε μέρος στην μάχη του Χαϊδαρίου όπου ηττήθηκε και στις 30 Νοεμβρίου 1826 διέσπασε με 530 άνδρες την πολιορκία της Ακρόπολης μεταφέροντας

πολεμοφόδια αλλά έμεινε πολιορκημένος εκεί μέχρι τις 24 Μαΐου 1827 οπότε και συνθηκολόγησε. Το καλοκαίρι του 1827 έλαβε μέρος στην εκστρατεία της Χίου που διακόπηκε μετά από την αντίδραση των μεγάλων δυνάμεων. Πήρε μέρος στην εκστρατεία του Μωριά, συνοδεύοντας τον τaktikό γαλλικό στρατό.

В начале августа 1826 он принял участие в Хайдарской битве, в которой потерпел поражение и 30 ноября 1826 г. вместе с 530 солдат сняли осаду Акрополя, перевозя боеприпасы, и был осажден там до 24 мая 1827 , после чего сдался. Летом 1827 он присоединился к кампании острова Хиос, которая была распущена после противодействия великих держав того времени. Он принял участие в кампании в Морее, объединившись с регулярной французской армией.

Το 1828, μετά από διαφωνία του με τον Καποδίστρια, έφυγε από την Ελλάδα για την Γαλλία όπου πήρε μέρος στην επανάσταση του Ιουλίου του 1830, οπότε διορίστηκε φρούραρχος του Παρισιού. Το 1839 έγινε γενικός επιθεωρητής στρατού, και το 1845 ομότιμος της Άνω Βουλής. Η Γ' Ελληνική Εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας τον ανακήρυξε επίτιμο Έλληνα πολίτη και του απονεμήθηκε από τον Όθωνα ο *Μεγαλόσταυρος του Τάγματος του Σωτήρος*. Με τον θάνατό του το 1855 κηρύχθηκε τριήμερο πένθος στον Ελληνικό στρατό.

В 1828 после разногласий с Каподистрия бежал из Греции во Францию, где он принял участие в Июльской революции в 1830, вследствие которой он был назначен комендантом Парижа. В 1839 стал главным инспектором армии, и 1845 почетным лицом верхней палаты. Третья Греческая Национальная ассамблея в Тризине объявила его почетным гражданином Греции, а также был награжден греческим королем Отоном *Большим крестом Верховного ордена Христа*. После его смерти в 1855г. греческая армия объявила три дня траура.

Σαντόρε ντι Σανταρόζα - Санторре ди Сантароса

Πορτραίτο του Σανταρόζα

Портрет Санта Роса

Ο Κόμης **Σαντόρε ντι Σανταρόζα** (1783 - 1825), ήταν Ιταλός στρατιωτικός, επαναστάτης, τιτλούχος και σπουδαίος φιλέλληνας, που σκοτώθηκε κατά την Ελληνική Επανάσταση του 1821.

Санторре ди Сантароса (1783 - 1825) - был итальянским солдатом, революционером, прозванный подлинным филэллином, который был убит во время греческой революции 1821 года.

Ο Σανταρόζα γεννήθηκε το 1783 στο Σαβιλιάνο στο Πεδεμόντιο. Ολοκληρώνοντας τις εγκύκλιες σπουδές του ακολούθησε το στρατιωτικό επάγγελμα όπου και έλαβε μέρος σχεδόν σε όλες τις κατά του Ναπολέοντα μάχες στην Ιταλία. Τελικά μετά την κατάληψη του Πεδεμόντιου παραιτήθηκε από τις τάξεις του στρατού. Μετά όμως την πτώση του Ναπολέοντα ο Σανταρόζα επανήλθε στο στρατό και έλαβε μέρος στην εκστρατεία της Γκρενόμπλ όπου διαπνεόμενος με πατριωτικά και φιλελεύθερα αισθήματα υποκίνησε σε επανάσταση το Πεδεμόντιο κατά της Αυστριακής κατοχής αναλαμβάνοντας μάλιστα υπουργός των Στρατιωτικών της επαναστατικής κυβέρνησης. Αποτυγχάνοντας όμως της γενικής επανάστασης κατέφυγε στη Γαλλία και από εκεί στην Ελβετία από όπου και κατέληξε στο Λονδίνο.

Сантароса родился в 1783 году в Савильяно в Пьемонте. Окончив учебу, он посвящает себя военной карьере, и принимает участие почти во всех сражениях против Наполеона в Италии. Наконец, после завоевания Пьемонта он подает в отставку. Но после падения Наполеона Сантароса возвращается в армию и присоединяется к кампании в Гренобле, где его патриотические и либеральные убеждения толкают его на участие в революции в Пьемонте во время австрийской оккупации, удостоившись при этом звания министра военных дел революционного правительства. Потерпев ряд поражений во время революции, он бежит во Францию, а оттуда в Швейцарию, откуда прибывает уже в Лондон.

Τότε Έλληνες απεσταλμένοι του εκεί συγκροτημένου φιλελληνικού κομιτάτου κάλεσαν τον Σανταρόζα αν ήθελε να συμμετάσχει στον απελευθερωτικό αγώνα των Ελλήνων. Εκείνος με ιδιαίτερο ενθουσιασμό αποδέχθηκε την πρόσκληση και περί τον Δεκέμβριο του 1824 έφθασε στο Ναύπλιο. Από εκεί αρχικά μετέβη στην Επίδαυρο, την Αίγινα και την Αθήνα προς επίσκεψη των αρχαιοτήτων που είχε μέχρι τότε ακουστά και θαύμαζε. Κατά τις επισκέψεις του όμως αυτές

δεν έπαινε να βγάζει φλογερούς πατριωτικούς λόγους ξεσηκώνοντας τους κατοίκους των περιοχών αυτών.

Тогда же греческие послы тамошнего филэллинского организованного революционного комитета предложили Сантаросе принять участие в освободительной борьбе греков. Он принял приглашение с энтузиазмом и в декабре 1824 года прибывает в Навплион. Оттуда, изначально идет в Эпидавр, Эгина и Афины, для того чтобы посетить те священные места, о которых был наслышан и восхищался ими. Однако, в ходе его путешествий, Санторре не перестает горячо и неустанно, исходя из своих патриотических соображений, призывать к борьбе местных жителей тех районов.

Ανδριάντας του Σανταρόζα στο Σαβιλιάνο - Статуя Сантаросы в Савильяно.

Ως απλός αγωνιστής φέροντας το όνομα Ντερόσι ακολούθησε τον Γ. Κουντουριώτη και τον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο στην προς Πυλία εκστρατεία τους και στις 20 Απριλίου του 1825 κατάφερε και εισήλθε στο φρούριο Νεόκαστρο της Πύλου. Ακολούθως ως παλαίμαχος στρατιωτικός έδωσε εντολή για άμεση επισκευή διαφόρων τμημάτων του πλην όμως δεν εισακούσθηκε. Στις 7 Μαρτίου, όταν πριν λίγες ημέρες ο αγωνιζόμενος από τη νήσο Σφακτηρία Αναγνωσταράς ζήτησε βοήθεια - ενισχύσεις από το έναντι αυτής Νεόκαστρο, μεταξύ των 100 περίπου αγωνιστών που εστάλησαν ήταν και ο Ντερόσι. Όταν την επόμενη ημέρα 8 Μαΐου ξεκίνησε την επίθεση κατά της Σφακτηρίας ο Αιγύπτιος στρατηγός Ιμπραήμ Πασάς, ο Ντερόσι τραυματίσθηκε βαριά, αρνούμενος όμως να παραδοθεί ένας Αιγύπτιος στρατιώτης τον φόνευσε και στη συνέχεια του αφαίρεσε από τα ρούχα του κάποια χρήματα και μία σφραγίδα, από την οποία και πληροφορήθηκε περί της τύχης του ένας φίλος του Σανταρόζα που υπηρετούσε στον αιγυπτιακό στόλο, όπως έγραψε αργότερα στο ημερολόγιό του.

Προς τιμή του ηρωικά μαχόμενου και πεσόντα φιλέλληνα Σανταρόζα, με τη συμπλήρωση των 100 ετών από το θάνατό του, τον Απρίλιο του 1925, τελέστηκε επίσημο μνημόσυνο επί της Σφακτηρίας όπου και ανεγέρθη μνημείο του, ενώ ο Δήμος Αθηναίων έδωσε το όνομά του σε μία από τις οδούς της πόλης. Επίσης και στη γενέτειρά του υψώθηκε μαρμάρινος ανδριάντας του όπου και τιμάται ως εθνικός ήρωας.

Как обычный борец за свободу, нося имя ди Роси, он последовал за Кундуриотисом и Александром Маврокордатосом в Пилос, и 20 апреля 1825 года ему удалось попасть в крепость Неокастро. Вскоре, беря на себя смелость, как ветеран-солдат, он отдает распоряжение для немедленного ремонта различных участков крепости, но, к сожалению, он не был осуществлен. 7 марта, когда за несколько дней предводитель с острова

Сфактирия Анагностарас обратился с просьбой об оказании помощи - подкрепления от расположенной от них напротив крепости Неокастро, около 100 солдат были отправлены на помощь, среди которых был и ди Роси. На следующий день 8 мая Египетский генерал Ибрагим Паша начал атаку на Сфактирию (остров рядом с Пилосом), в которой ди Роси был тяжело ранен. Отказавшись от предложения сдаться, был убит египетским солдатом, и впоследствии лишен одежды, денег и своей печати. Позже, волей случая, один в прошлом товарищ Санта Роза, служивший на египетском флоте, узнал о судьбе друга по найденной печати.

В честь павшего героя и филэллина Санта Роза, по завершению 100 лет со дня его смерти в апреле 1925 года, состоялась поминальная служба в Сфактирии, где в его честь был установлен памятник, а муниципалитет Афин дал его имя одной из улиц города. Кроме того, в его родном городе возведена мраморная статуя, где его чтят как национального героя.

Επιλογή υλικού-σύνταξης: Δώρα Γιαννίτση

Подбор материала – составление: Теодора Янници